7/4590 -3-
197

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : 000.000;/2001/SPGY/226971
Konu : Yazılı Soru Önergesi
(Esas No: 7/4590)

05.10.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 25.09.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11575 sayılı yazıları

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın ilgide kayıtlı yazılarına konu soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arzederim.

İsmail CEM
Bakan

EK: Soru önergesi yanıtı (2 nüsha)

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

Yazılı basında "Krizden bunalan Amerika'ya kaçıyor" başlığıyla bir haber yayınlanmıştır. Haberde, Türkiye'de son krizin ardından, 1 milyon 700 bin kişinin Green Card'la yurt dışına iltica amaçlı başvurularda bulundukları belirtilmiştir. Durumdan kaygı duyan Amerikan yetkilileri, İstanbul Başkonsolosluğuna "Bu planlı bir hareket midir" ? diye araştırma yapılmasını istediği belirtilmiştir.

Sorular Şunlardır:

1. ABD'ye Green Card'la iltica eden Türk vatandaşı sayısı nedir ?

2. Türkiye'den Green Card'la gidenlerin, çifte vatandaşlık hakları var mıdır ? Söz konusu kartın, Türk vatandaşlarına sağladığı ne tür menfaatler bulunmaktadır ?

3. Green Card için,yapılan başvuruların çokluğu, dışarıda, Türkiye imajına zarar vermiyor mu ? Bu kartlarla yurt dışına gidenlerin şimdiye kadar, Türkiye aleyhinde herhangi bir faaliyetleri tespit edilmiş midir? Edilmiş ise bunlar hakkında ne tür işlemler yapılmıştır?

4. Yurt dışına son müracaatların, çok sayıda Üniversite mezunlarından oluşması, ülkeden ciddi bir beyin göçünün olduğu anlamına gelmez mi ? Gelirse, bunun sebebi nedir? Sebeplerin ortadan kaldırılması için bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?

YANITLAR:

Göçmen kabul eden ABD, Kanada, Avustralya gibi ülkelerin yabancı ülkelerden göçmen kabul etmek için belirli uygulamaları bulunmaktadır. ABD'nde "Yeşil Kart" uygulaması mevcuttur. Bu, ABD mevzuatına göre yabancı uyruklu bir şahsa verilen ve bu şahsın ABD'de daimi ikamet ve çalışma hakkı elde etmesi anlamına gelen bir uygulamadır.

Yeşil Kart, ya da ABD'de daimi ikamet izni alınması için üç yol izlendiği bilinmektedir. Bunlar aile bağı, şahısların vasfı veya vize piyango sistemidir. Bu çerçevede ABD vatandaşı olan veya Yeşil Kart hamili bulunan şahsın ülkemizdeki akrabası için dilekçe vermesi veya ABD'deki işverenin ülkemizdeki şahıs için dilekçe vermesi veya şahısların vize piyangosuna katılmaları suretiyle daimi ikamet hakkı elde edilmesi mümkündür. Piyango Programı çerçevesinde yabancı ülke vatandaşlarına her yıl 55.000 göçmen vizesi verilmektedir. Ülkemize tahsis edilen kota değişmekte olup, bu piyangoya katılmak için 1-31 Ekim tarihleri arasında ilgili ABD makamlarına başvurulması gerekmektedir.

Ankara'daki ABD Büyükelçiliğinden sağlanan bilgilere göre, Ekim 1999 – Eylül 2000 döneminde 1297, Ekim 2000 – Eylül 2001 döneminde ise 1475 Daimi İkamet Vizesi Türk vatandaşlarına verilmiştir.

Görüleceği üzere, "Yeşil Kart" bir iltica yöntemi değildir. Ayrıca, Yeşil Kart, şahıslara ABD vatandaşlığını sağlamamaktadır. Daimi ikamet vizesiyle ABD'ne giden şahıslar birkaç ay sonra ABD'nde Yeşil Kartlarını almaktadırlar. Bu kart hamilleri yasal statü olarak ABD'nde yalnızca daimi olarak çalışma ve ikamet hakkına sahip olmaktadırlar. Bu belgeyle Türk vatandaşları ABD vatandaşlığını kazanmamakta ve Türk vatandaşlığını muhafaza etmektedirler. Yeşil Kart hamili şahıslar ABD'ye gittikten sonra belirli şartları yerine getirmelerini takiben vatandaşlık hakkını elde edebilmektedirler.

Büyük bir kesimi Yeşil Kart hamili olan ABD'de yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye bağlılık duygularını ve ülkemizle irtibatlarını kaybetmeden ve diğer ülkelerdeki vatandaş gruplarına kıyasla oldukça ileri düzeyde bir örgütlenme başarısı göstermiş olmaları memnuniyetle izlenmekte; bu yolda kendilerine gerekli destek sağlanmaktadır. Dolayısıyla, bu vatandaşlarımızın Türkiye aleyhinde faaliyette bulunabilecekleri iddiası gerçekle bağdaşmamaktadır.

ABD'nde daimi ikamet hakkı elde etmek için başvuran vatandaşlarımızın büyük oranda ileri düzeyde eğitim almış kişilerden oluşması, muhtelif lobilerin etkisiyle ABD'nde zaman zaman karşılaştığımız sorunlara karşı ülkemiz menfaatlerinin savunulmasında önemli bir rol oynamalarına imkan tanımaktadır. Bu durumun bir beyin göçü olarak değil, ABD'nde bir Türk lobisi şeklinde nitelendirilmesinin daha doğru olacağı değerlendirilmektedir.